

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 10 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Frana Kolmana hiši, "Gledališka stolba".
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca Božidara Raiča

v državnem zboru v 28. dan februarja.

(Dalje in konec.)

Organizacijski načrt leta 1849, kateri je bil 16. septembra 1849 na najvišjem mestu potrjen, pravi na strani 145, št. 4 b) (čita): „V slučajih, da je materini jezik učencev slovanski, se ima v prvem in drugem razredu 4, v tretjem in četrtem pa 3 ure na teden odločiti za slovanski pouk, in ravno tako na zgornji gimnaziji v prvem razredu dve uri, v drugem, tretjem in četrtem razredu pa tri ure na teden. Naučno ministerstvo je izdalo rešitev z 22. dne januvarja, da naj se že v začetku tekočega šolskega leta razdeli prvi kurs v dva oddelka, druga pa ni nič storilo. Po mojem nemerodajnem mnenju morale bi se srednje šole v slovenskih pokrajnah tako uravnavati, da bi vsak učenec, ki je dovršil gimnazijo ali resko bil zmožen ravno tako nemškega kakor slovenskega jezika, da bi tako dolžnost svojega poklica v bodočnosti, kar se tiče znanja jezika, ločno opravljal.

Za Mariborsko učiteljišče se je že v aprilu 1880 sklenilo, da naj se uvede slovenski učni jezik po razmeri nahajočih se naučnih pomočkov in v marci 1881 se je zopet ta stvar sprožila. Pa vse brez vspeha. Naučno ministerstvo v tej stvari nič ne stori za širske Slovence.

Gospoda moja! Ali minister popolnem prezira sklepe državnega zbora? Čemu pa tedaj sedimo v tem drazem poslopji, katero že stane davkoplăčevalce blizu 11 milijonov? V istinito pravni državi postavili bi na zatožni klop ministra, kateri ravna proti sklepom parlamenta, (živahna veselost); sicer je bil že sedanji naučni minister obojen 20. oktobra 1. 1882, ker ni hotel dati dovoljenja za dve česki šoli in sicer v Poštofe in Lahovcih, z utemelitvijo, da je prestolil član XIX. državnih osnovnih zakonov, katerega se morajo držati tudi ministri. Mariborsko učiteljišče je pa tudi odločeno, da izobražuje bodoče učitelje in odgojitelje za slovensko mladino, in zato je tudi potrebno, da ti učitelji znajo gladko in pravilno ta jezik.

V dveh urah na teden pa ni mogoče, da bi si dotedni kandidat pridobil potrebno spretnost jezika

za različne predmete, tem manj, ker naučna uprava nam na tej šoli ni privošila izpitane učne moći, četudi jih imamo dovolj, ki bi ta predmet dobro poučevali.

30. septembra 1884. leta stavilo se je v širskem deželnem zboru na načelnika šolskega sveta vprašanje: Kateri razlogi vodili so c. kr. deželnih šolskih svetov, da je visokemu c. kr. ministerstvu za bogocastje in pouk priporočil neizpitanega učitelja za komisarja pri izpitih za ljudske in meščanske šole za slovenščino. Odgovor se je glasil: „Imenovanje izpitnih komisarjev za ljudske in meščanske šole je pravica eksekutive in vlada se pri izvajanji te pravice nikakor ne bode pustila uplivati.“ Dobro, a zakaj se jemljo za druge predmete izpitani komisarji, za slovenščino pa ne? Visoka vlada bo gotovo vedela in mi žalibog tudi čutimo. Leta 1880. je okrajna konferenca na Ptuij vsprejela sledeči predlog: „Ker Mariborsko učiteljišče vzgojuje učitelje za spodnje Štirske, tedaj je v interesu spodnještirskega ljudskega šolstva, da učenci Mariborskog učiteljišča dobivajo pouk v realističnih predmetih v slovenščini.“ In 1881. leta je ista okrajna konferenca, koje se je udeležilo 75 učiteljev, vsprejela predlog . . . , da naj bode učni jezik na tej šoli slovenski.

In to je baš oni faktor, ki je poklican o tem izreči svoje mnenje. V Gradi je pripravnica za učiteljice, na katerej se vsak teden po dve uri tudi poučuje slovenščina. Kandidatinje prihajajo po gostem, ko dovrše štiri letnike za učiteljice na Spodnje Štirske, pa manjka jim znanja jezika in učenci se jim smejava. Semertja pa tudi ne naredi predpisanih izpitov. Priporočati bi bilo vladi, da na tej šoli vsaj po štiri ure na teden odloči za slovenščino in da bi se v poslednjih letnikih posamični predmeti tudi razlagali v slovenščini.

Ako vlada neče tega storiti, je najbolje, da se pouk slovenščine popolnem opusti.

Z ljudskimi šolami na Štirske, Koroške in Primorje je, kar se tiče slovenščine, jako slabo. Koroška ima 123 do 130.000 Slovencev, pa ti nemajo nobene slovenske šole v pravem pomenu besede. Zategadelj se je že pokojni knezoškof Wiery s 97 kateheti pritožil pri ministerstvu, da se otroci toliko

slovenščine ne uče, da bi umeli čitati katekizem. Vse prizadevanje bilo je zaman, ustavno naučno ministerstvo ne stori ničesar. V koroškej vovodini je v veljavi učni načrt, po katerem mora učitelj slovenskega otroka, kakor hitro stopi v šolo, nemški nagovoriti, in ga potem 8 let nemški poučevati. V letu 1882 je obiskal nadzornik šolo v Svečah in začel otroke nemški izpraševati. Ker otroci, ki se še le tri mesece hodili v šolo, neso znali dobro odgovarjati, izrazil se je strogi nadzornik jako nepovoljno o vspehu pouka. Dotični učitelj dobil je v malo dneh dekrét, da se ima na lastne stroške preseliti v Velikovec in tam nastopiti novo mesto.

Učitelj se je hotel pritožiti; pa predno je bilo mogoče, dobil je strog ukaz, da mora o božičnih počitnicah odpotovati v Velikovec. Celenemu svetu razun Koroškej in naučnemu ministerstvu se vedno dopoveduje, da so na Koroškem utrakovitične šole, da se tedaj najprej slovenski potem pa nemški poučuje. V istini so pa vse šole razun dveh all treh nemške, učenci se ne uče slovenski niti čitati niti pisati, kar nasprotuje čl. XIX. in ljudskošolskemu zakonu. Tako se je moral učitelj, četudi ima najboljša spričevala o svojem prejšnjem poučevanju, po zimi mej šolskim letom na lastne stroške za kazen preseliti se z bolno rodbino v Velikovec in na tem mestu ima 200 gld. manj plače. (Čujte! na desnici.) Tako strogo se kaznuje na Koroškem zločinstvo, da si Slovenec, in sicer pod sedanjim ministerstvom. Krajnemu sovetu v Glinji dal je okrajni šolski sovet ukaz 16. novembra 1880, št. 1488, pod globo 10 gold. rubriki 7 in 8 zaznamkov o šolskih zamudah v nemščini izpolniti in pri občevanju s predstavljenimi oblastvi posluževati se nemškega uradnega jezika. Pritožba na c. kr. šolski svet ostala je brez vspeha.

V Tinji pri Velikovci poučujeta dva učitelja jeden Slovenec in jeden Nemec. Prvi je šel v pokoj in ostal je samo drugi. Krajni šolski svet obrnil se je na deželnih šolskih svet za jednega učitelja, pa mesto učitelja dobil je sledeči odlok: Št. 1681. Krajnemu šolskemu sovetu v Tinji. Visoki c. kr. deželnih šolskih svet je z naredbo s 15. dne oktobra 1884. št. 2397. objavil, da ni v stanji dati jedne učne moći za suppliranje. Ne ostaja torej nič drugzega,

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra)

Čitatelju.

Dragi čitatelj, podajem ti to malo knjigo, pisano tebi in meni na radost. Ne posvetim je ne sreči niti slavi, kajti sreča je deklina, ki že šest tisoč let leta za mladimi ljudmi; slava pa je vojaška branjevka, katerej se le mej vojaki dopada. Jaz sem že star, jaz nikdar nesem nikogar ubil ter tudi ne hrepelim po drugem, nego da po svojem iščem resnico, ter jo po svojem povem. Če nesem ravno toli ozbiljen kot kak vol, kaka gos ali . . . (izvoli si stvar, katera ti je ljuba), ne zameri mi; prva dejanja našega življenja napravljajo nam dovolj solzā in pač se smemo smijati še predno pade zastor. Kadar se človek ne mami več z nadami dvajsetih let, ne gleda več ozbiljno niti glume, niti glumačev.

Če se ti ta mala knjiga dopada, dobro je; če te jezi, še bolje je; če jo vržeš v stran, nemaš prav; če jo razumeš, modrejši si od Machiavella. Služeb-

nik (brevir) naj bode tvojim izgubljenim uram, in gotovo se ne bodeš kesal: Non est hic piscis omnium. Včerašnje navskrižnosti so jutranje resnice. Blagor kdor prav razume!

Nekega dne bodeš morebiti pri svitu moje svetilnice izpoznał vso ostudnost malikov, katere današnji dan častiš in moliš; morebiti skozi bežečo senco tudi ugledaš svobodo rajske se smehljajočo, hčer evangelija, sestro pravičnosti in usmiljenosti, mater jednakosti, blagostanja in miru. In ta dan, dragi čitatelj, ne pusti ugasniti luči, katero sem ti prižgal; razsvetljuj, razsvetljuj ono mladino, ki nas že sedaj, povprašuje po potu bodočnosti, ne prestano naprej goni in poti-ka. Naj bi norela še bolj nego nje očetje, a na drugi način; to ravno je moja želja in nada.

Potem pa prosim še Boga, da bi te varoval nevednežev in bedakov. Da se varuješ hudobnežev to je tvoja skrb; življenje je boj; rojen si vojščak, brani se; ali še bolje, prisvoji si od Amerikancev staro francosko gaslo: Naprej! zmiraj in povsodi naprej!

Da si mi zdrav, prijatelj dragi!

René Lefebvre.

New Liberty (Virginia) 4. dne julija 1862.

Prvo poglavje.

Duhovidec amerikanski.

G. Jonathan Dream, duhovidec in nadčutni posrednik iz Salema (Mass.) vabi vas k psihični in medianimični večerni veselici, ki jo bode napravil v tork 1. dan aprila v svojem stanovanju, Lunina ulica št. 22.

Snohoja, zamaknenje, prikazen, predprikazen, prorokovanje, dvojno videnje, bistro videnje, bogovanje, raziskovanje in spodbikanje misli, klicanje duhov; pogovarjanje, pesmi in listi nadzemeljskih duhov; misli iz sveta onstran groba, odkrite skrivnosti iz bodočega življenja itd. itd.

Sobana se bo točno ob 8. uri zaprla.

— Za Boga! misil sem, ta list čitajoč, tudi jaz se bi rad seznanil z amerikanskim posrednikom (medium), s tovarišem v pozitivnem in iskusnem načiku duhov; kajti tudi jaz sem duhovidec! Če prav sem le priprost meščan parižki, vendar sem že kakor kdo drugi iz groba poklical Caesarja, Napoleona, Voltairja, gospo pl. Pompadour, Ninon, Robespiera itd.; in lahko celo trdim, če prav je to mojej skromnosti silno težko, da me te slavne osobe nikdar neso spravile v zadregu s svojim veleumom; vse so mi odgovarjale, kot da bi bil jim napovedoval. Po-

kakor da se uvede poludnevni pouk, dokler se ne nastavi načitelj. Tamošnji učitelj gosp. Florijan Moser, si bode prizadeval, da prevzame tudi pouk malih otrok, pri čemer mu bode kolikor treba, jeden učenec družega razreda služil za tolmača. (Čujte! na desnici.) Sploh se bode v tem slučaju moralno gledati bolj na tehnično spremnost v predmetih, ki se bodo učili, kakor pa na razumljenje.

To se daje krajnemu svetu na znanje. C. k., okrajski šolski svet v Velikovci, 4. novembra 1884.

Tako vspeva slovensko ljudsko šolstvo na Koškem.

Na Spodnjem Širskem se malo brigajo za šolski zakon in zakonite učne načrte, povsod se urivajo v obligatne ure učnega jezika tudi učne ure družega deželnega jezika, da pač otroci niti jednega, niti družge nemajo priložnosti zadostno se naučiti. Na Spodnjem Širskem snuje nemški šulferajn mečisto slovenskim prebivalstvom šole z nemškim učnim jezikom. (Čujte! na desnici.) Je li to ni proti zakonu? (ne! na levici) je li ni proti članku XIX.? (ne! na levici) je li ni proti razumu in pravičnosti? (odobravanje na desnici — smeh na levici.) V Slovenskej Bistrici pohaja 400 otrok slovenskih narodno šolo, a deželni šolski svet v sporazumu z deželnim odborom je ukazal: od tretjega razreda počenši je poučni jezik nemški. Časnik, kateri je to prikazen hotel občinstvo prijaviti, bil je zaplenjen (čujte! na desnici.) Črna dela plašijo se svetlobe! (Veselost na desnici — smeh na levici.)

Okrajna učiteljska skupščina v Ptui sklenila je dne 6. julija 1882 iz pedagoščno-didaktičnih razlogov drugi deželni jezik kot obvezni učni predmet odpraviti iz narodnih šol; ta predlog podpiral je okrajski šolski svet, a deželni šolski svet odredil je ukazom od dne 7. januvarja 1883, ka ima vse pri starih navadi ostati. (Čujte! čujte! na desnici.) Predlagatelj moral je hipoma v prognanstvo in sicer v Mürzsteg na gorenjem Štajerskem. (Čujte! čujte! na desnici.) Drugi učitelj, tudi deležnik tega posla, bil je mej šolskim letom prognan prek granic Ptujškega šolskega okraja. (Čujte! na desnici.) Ima li se stvar tako, da se dajejo zakoni, da jih deželni šolski svet ne država?

Dne 6. aprila 1882 sklenil je okrajski šolski svet v Ptui: poslovni jezik okrajnega šolskega sveta v Ptui je slovenski (izimši mesto Ptuj). Predsednik, c. kr. okrajski glavar, ustavil je hipoma ta zaključek in deželni šolski svet rekel je v rešilu tega predmeta: Določba „izključljive“ rabe slovenskega jezika nasprotuje članku XIX. (Čujte! čujte! — smeh na levici.) Opaziti je, da se v dotičnem zaključku ne nahaja beseda „izključljivo“, nego urinena je bila od deželnega šolskega sveta za to, da je potem mogel na pomoč klicati članek XIX.

Meseca junija 1883 hotel je nek učitelj svoje plačilo vzdignoti na slovensko pobotnico. To se je vršilo na nemško-slovenskej jezikovnej meji. Davkarstvo ni hotelo na podlagi te pobotnice izplačati novcev, nego stvar prijavila se je deželnemu šolskemu svetu (Čujte! na desnici) in ta je ukazal, da dotični učitelj ima napisati nemško pobotnico. Gospoda! kako so pa to strinja s člankom XIX.?

Dne 20. maja 1882. l. sklenil je okrajski šol-

glejmo, ima li gospod Jonathan Dream s svojo amerikansko našoperjenostjo več duha ali več duhov, nego vaš ponizni sluga Daniel Lefebvre, D. M. P., v duhovidstvu pa učenec g. Hornunga v Berolinu, g. pl. Reichenbacha in barona pl. Guldenstubble. K duhovidevu, duhovidevu in polduhovidevu.

V lepi sobi, konci hermetično zaprte dvorane, od premnogih luči leskeče (kar ravno ni navada pri zborih duhov), našel sem g. Jonathana Dreama, sedežega pri okrogli mizi. Stal je otočno ter kazal zamakneno obličeje kake sibile. Pred njim je sedela šestorica adeptov, vanj popolnem zamaknenih: preobčutni ljudje, nerazumne ženske, stare device in starikaste upokojene vdove; zmerom isto ljudstvo. Vsak je na papir zapisal imena mrtvih, katere je hotel izprševati: tudi jaz sem storil, kar vsi drugi.

Imena so se pomešala v klobuku, in prvo potegneno bilo je ime Jožefa pl. Maiistra. Jonathan se je za trenotek pomislil, nastavil roko k ušesu, da bi slišal glas, ki je prav tiho govoril, ter je naglo napisal sledeče:

„Nerodovitnega poznanja ni; vsako poznanje je jednakom onemu, o katerem sv. pismo govori: Adam poznal je Eva in ta je rodila.

Brez vere ni kredita“.

ski svet v Ptui, zapisnike v bodoče sestavljanju v slovenskem jeziku; predsednik je mahoma ustavil ta zaključek.

Dne 25. maja sešlo se je poverjenstvo v Leskovci, v Ptujskem okraju, zaradi kanjenega stavljanja neke zakotne šole. Pri tej priliki bili so razen okrajnega glavarja in okrajnega šolskega nadzornika pričujoči občinski zastopniki in krajni šolski svetniki. Ti so zahtevali, da se zapisnik sestavi v slovenskem jeziku; pa se ni zgodilo, akopram je 70 Slovencev soglasno to zahtevalo. Dotičniki pritožili so se dalje. Kaj je bilo? Spisatelj pritožbe bil je obsojen na 40 gold. globe, in sicer zato, ker so nekateri izrazi v pritožbi bili preostri. (Veselost na desnici.) Blagi gospodje! ako koga derejo z železnimi grebeni, more li se jim v svetlih rokovicah priklanjati?

Leta 1882. odločil je nek odbor tabor sklicati v Ptujskem okraju, ali tega narodnega zborovanja sedanja vlada ni dovolila; pa spominam se na 1868. in 1869. l., ko je Giskra rekel: le dovoliti. (Čujte! na levici.)

O vo'itvah v okrajni zastop Ptujski vpisani so bili lani v skupino veleposestva hišni lastniki, kateri hišnine in stanovninskega davka plačujejo 60 gold., akopram je po zakonu veleposestnik tak, kateri zemljiščnega in hišnega davka plačuje 60 gold. Po takem bili so Slovenci potisnjeni v manjšino.

„Narodni Dom“ v Ptui oglašil se je za dovoljenje, da bi smel gostilnico in kavarno si urediti in sicer v hramu, kjer je že od 1820. l. bila gostilnica. Prva in druga instance rešili ste stvar povoljno, a visoko ministerstvo notranjih poslov ni dovolilo te malenkosti. Gospoda! Slovenci so pod sedanjo vlado brezpravni; svetoval bi, da se tako ne postopa z narodnimi svetinjami vsega naroda, kateri je vselej veren bil Njegovemu veličanstvu. Mir se želi mej narodi, pa mir, kateri prinaša blagoslov, srečo in zadovoljnost, mora se opirati na pravičnost, na jednakopravnost vseh narodov v Avstriji. Vsi drugi poskusi so gnile hruške in gradovi v zraku.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 4. marca.

Govor finančnega ministra je silno razburil opozicijo, ker je iz njegovega samosvestnega obnaušanja spoznala, da nema nobenega upanja zopet dobiti vladno krmilo v roke. Kajti ne le, da je večina jedina, tudi na najvišjem mestu se je močno ukoreninilo zaupanje do sedanje sisteme, kar je seveda največje pomembe. Herbst kot generalni govornik izlival je ves svoj žole na vlado in večino in rotil Nemce, naj bodo jedini pri volitvah. Dr. Fandlerlik je precej ostro odgovarjal ter z očitanjem, da neki del opozicije škili čez mejo, razburjal opozicijo tako hudo, da je moral predsednik grajati govornika zarad njegovega očitanja.

Danes po končani debati so se, kakor navadno, oglašali razni poslanci k popravkom. To je storil tudi g. dr. Vošnjak proti Plenerju in Herbstu, katera obo sta vladu očitala, da Ljubljanski Nemci še nemških šol ne morejo dobiti.

„Poslanca gg. Plener in dr. Herbstu, dejal je dr. Vošnjak, sta obo se pečala z narodnimi raz-

glejmo, ima li gospod Jonathan Dream s svojo amerikansko našoperjenostjo več duha ali več duhov, nego vaš ponizni sluga Daniel Lefebvre, D. M. P., v duhovidstvu pa učenec g. Hornunga v Berolinu, g. pl. Reichenbacha in barona pl. Guldenstubble. K duhovidevu, duhovidevu in polduhovidevu.

V lepi sobi, konci hermetično zaprte dvorane, od premnogih luči leskeče (kar ravno ni navada pri zborih duhov), našel sem g. Jonathana Dreama, sedežega pri okrogli mizi. Stal je otočno ter kazal zamakneno obličeje kake sibile. Pred njim je sedela šestorica adeptov, vanj popolnem zamaknenih: preobčutni ljudje, nerazumne ženske, stare device in starikaste upokojene vdove; zmerom isto ljudstvo.

Oh! vzduhnila je stara žena, katere drobno in suho lice se je skoro izgubljalo pod obilimi kodri sivih las, to je odgovor zdravnika, kaj surov odgovor, odgovor možem. Ne, misel ni, ki razjeda srce, to je ... In znova je vzduhnila.

Poklicali so Nostradamus; prašali so ga za bočnost Poljske, Francoske in Italijanske. Tu sledi od besede do besede odgovor imenitnega vedeževalca, ki kot vzušan veleum zmeraj drugim prepušča skrb, da njegove izreke prav razumejo:

En France, Italie et Pologne,
Beaucoup d'esprit, peu de vergogne,
En Pologne, France, Italie,

merami na Kranjskem in trdila, da se za Ljubljanske Nemce še ljudske nemške šole nečejo dovoliti. Kot ud deželnega šolskega sveta moram konstatovati, da je taka trditev popolnem neutemeljena in neresnična. V Ljubljani so še danes vše ljudske šole utrakovistične, to je nemško-slovenske in nemški otroci se od ustopa v šolo do izstopa iz nje izključivo le v nemškem jeziku poučujejo, slovenski otroci pa, katerih je 1700, poučujejo se v obeh jezikih. Ljubljanski mestni zastop je zategadelj lani sklenil, da se imajo slovenski otroci s slovenskim jezikom poučevati. Ob jednem pa je sklenil, da se ustanovi javna nemška ljudska šola, kakor hitro se oglaši po zakonu potrebno število učencev. Vlada pa tega sklepa ni potrdila, ampak ukazala je, da se morata ob jednem odpreti deška in dekliška nemška šola z štirimi razredi, naj se oglaša potrebno število otrok ali ne. Temu sklepnu se je udal mestni zastop. Torej je jasno, da se nemškim otrokom v Ljubljani niti najmanjša krivica ne godi, krivico trpe le Slovenci. — Dalje je trdil g. Plener, da je Ljubljana še pred malimi leti bila nemško mesto, pod to vlado pa da se je poslovenila. Ko bi č. g. poslanec bil v roke vzel izkaz o Ljubljanskem prebivalstvu iz l. 1879, tedaj iz leta, ko ta vlada še ni imela nobenega upliva, čital bi, da se je od 24.000 Ljubljanskih prebivalcev dalo upisati 18.500 s slovenskim, 5500 pa z nemškim učnim jezikom. Tedaj je bilo že tačas v Ljubljani upisanih 75% Slovencev in le 25% Nemcev, kar dovolj jasno osvitičuje Plenerjevo trditev o tačnem nemškem značaju Ljubljanskega mesta.“

Plener je na to se izgovarjal, da je le misil za nemško šolo, katero je hranilica nameravala ustanoviti, a vlada ni dovolila.

Še je bilo hudo besediščje med Hausnerjem, Herbstom in Plenerjem, predno je generalni govornik dr. Matuš, ki je vsled bolehnosti prejšnjega poročevalca grofa H. Clam-Martinica prevzel ta težavni referat, prišel do govora, v katerem je mirno in stvarno razlagal budgetno stanje in ovrgel vse ugovore nasprotnikov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. marca.

Včeraj se je v državnem zboru začela specijalna budgetna debata. Večina bode baje skušala, kolikor bode moči, okrajšati specijalno debato, ker je čas za zborovanje že jako kratek. Tako bode letosna budgetna debata najbrž krajsa, kakor druga leta, če tudi se je oglašilo nenavadno veliko število govornikov, baje nad 130. Levica bode pri podrobnejši debati najbrž napenjala vse svoje moči, da bi dokazala slabo gospodarstvo sedanje vlade.

Škofovska konferenca je že končala svoja posvetovanja. Njeni udeleženci so se razšli, samo oni ostali so na Dunaji, kateri so člani gospodske zbornice. Kaj da je konferenca sklenila zastran urejenja duhovenske plače, se bode kmalu videlo, ko pride ta predloga pred gospodsko zbornico. Tedaj bodo škofje označili svoje stališče.

Stranska železnica Bogoca-Kaljanovica v Bosni izročila se je prometu, kakor se poroča iz Serajeva.

Vnanje države.

V Kielcah na ruskem Poljskem bilo je baje več osob obsojenih k precejšnjim globam, ker so

On est sage après la folie.
En Italie, Pologne et France,
Moins de bonheur que d'espérance.

Zadovoljiti smo se morali s tem izrekom, ki je bil preveč skrivnosten, da bi ga bili razumeli. Po provansalskem čarovniku prišel je Kosciuszko na vrsto. A ta večer je bil poljski Washington kaj slabe volje, ker izustil je le latinsko gaslo:

In servitate dolor, in libertate labor; v hlapčevstvu bolest, v svobodi trud. Trikrat smo ga vprašali, trikrat nam je dal isti njrgavi odgovor, kot bi nam hotel kar naravnost očitati, da ga ne razumeimo.

Zadnji listek je zahteval, naj se pokliče in izprša Don Quixote, Tom Jones, Robinson ali Werther, kar je ves zbor prisililo k smehu, če prav se zares ni rad smjal. In jaz, moram kar na svojo sramoto priznati, bil sem oče tej nesramnej drznosti. Mrvi in živi me dolgočasijo že tolična časa, da bi se bil jako razveselil, poizvedeti, kaj se godi v možjih ljudij, katerih nikdar bilo ni.

Jonathan Dream je vrgel nepriljivo listek v koš, naznanih je, da je zbor končan ter je nas z mnogimi pokloni spremil do vrat. Ko sem jaz ravno hotel oditi, položil mi je reko na ramo ter me prosil, naj še ostanem. (Dalje prih.)

agitovali za romanje na Velegrad k Metodovej slavosti. Nadalje je dala vlada razumeti, da bode kaznovala take agitacije z zaporom, če ne prenehajo. Tako poročajo nemški liberalni listi, a nam se to ne zdi prav verjetno.

V **italijanskej** zbornici izjavil je pri debati o kmetijski krizi minister Magliani, da vlada ne bode privolila v povišanje carine na žito, pa tudi davkov ne more znižati, če neče oslabiti državnih finanč.

Francoski senat vsprejel je izredni budget z 220 proti 20 glasom. Desnica ni glasovala. Buffet in Chesuelong pobijala sta izredni budget. Freycinet ga je pa zagovarjal in poudarjal potrebo graditi železnice, mostove in ceste ter našteval vspehe, ki so se že dosegli v tem oziru. — Komisija za razstavo 1889. leta je stroške za osnovo razstave določila na 50 milijonov frankov.

V **ravnunskem** senatu je Marzescu objavil, da misli interpelovati zaradi nekega rušenja trgovske pogodbe od strani Avstrije in zahteval, da vlada predloži diplomatična dopisovanja s to državo, da bode mogel utemeljiti interpelacijo.

Nemški cesar izdal je pismo, v katerem objavlja, da je Nemčija prevzela varstvo ozemlja, katero je pridobila nemška družba za kolonizacijo v Vzhodnji Afriki, na zapadu od Zinabara. To ozemlje, ki bode sedaj spadalo pod vrhovno gospodstvo nemškega cesarja obsega 2500 kvadratnih milij. Sodstvo izročilo se je jednemu uradniku omenjene družbe, kateri bode pa podrejen nemškemu konzulu v Zanzabaru. Ta proglaša nemškega protektorata nad afriškim ozemljem pa gotovo ne bode po volji Angležem, kateri so dosedaj mislili, da imajo sami pravico prisvajati si ozemlja v drugih delih sveta. — Danes pride v nemškem državnem zboru v tretjem branji na vrsto zahteva 20.000 mark za novega direktorja v državnej kanceliji. Zaradi teh 20.000 mark, katere je bil državni zbor zavrgel v drugem branji, bilo je mnogo hrupa po nemških vladnih listih. Kako bode sedaj državni zbor ukrenil, se ne ve.

Angleškemu parlamentu predložila je vlada nekatere diplomatske note kneza Bismarcka, ki se tičajo egipotske in kolonialne politike, ne da bi bila zato — kakor je mej diplomatski običajno — poprej poprosila dovoljenja v Berolinu. To pa je tako razdražilo nemškega kancelarja in njegove pristaše. Bismarck si je v dolgem govoru v državnem zboru svoj srd ohladil, njegovi listi pa obirajo v dolgih uvodnih člankih angleško vlado. Kdor to trezno premisluje, zdi se mu, da je nemški kancelar že poprej gojil sovraštvo do Gladstoneve vlade, ter je iskal le priložnosti, da bi izsilil na njo svoj žolč. Zdaj se mu je priložnost ponudila. Ne ve se pa, kak posledice bodo to imelo na Angleškem. Konservativci bodo to gotovo skušali porabiti, da pri priložnosti vržejo sedanje ministerstvo.

Brackenburyjev oddelek **sudanske ekspedicije** je, kakor se poroča iz Kortija, kaznoval rod Manassirov, ker so ubili polkovnika Stewarta. Sedaj je pa ta oddelek na potu proti Meraviju.

Na **francosko-kitajskem** bojišči se je zopet začelo gibanje. General Brière ostavil je Thudson in odrinil proti Tuyenquanu. Kitajska vojska iz Jinana mu je zgradila pot, pa ga najbrž ne bodo mogla zadrževati. Garnizija Tuyenquanska je v noči 25. t. m. pogumno odbila napad sovražnikov. General Negrier je pa začel boj s Kitajci, ki so se približali Lang-Sonu, razprodil je, ter polastil se kitajskih utrdb. — Admiral Courbert pa s svojimi ladijami zabranjuje prevoz riže po Ningpoo-reki v Yaugtse-kiang. Ker ni vožnja po tej reki več mogoča, se je že riža podražila tamkaj za 20%.

Dopisi.

S Štajerskega 3. marca. [Izviren dop.] (Srednje šole na Spodnjem Štajerskem.) Kakor je na slovenskem Štajerskem, kjer prebiva 450.000 Slovencev in le kakih 20.000 večidel Pošilinemcev, vse šolstvo na nezdravo podlago postavljeno, tako so tudi posebno razmere srednjih šol, ki bi morale biti prebivalstvu na prid, gola sramota za slovenski narod, kolikor ga je tu, pa tudi drugod. Če kje drugod, na teh šolah se kaže, kako daleč sega nemška strast, nemčursko brezozirstvo. Znano je, da je po postavi od 8. februarja 1869 § 39 določeno, da ima biti jeden Štajerskih deželnih nadzornikov slovenščine popolnem zmožen, a odkar je odšel g. Klodič iz Grada, gospodujeta na šolskem polji nadzornika Rožek in Zindler in sicer, kakor sta gospodovala pod Stremayrom, tako tudi naprej pod Taaffejevo vlado po zmislu in načelih najzagrizejših nam nasprotnikov. Stremayrov aparat teče, kakor je tekel poprej, ko da bi bil namazan. Napake štajerskih srednjih šol presegajo gotovo še one, katerih so polne narodne šole. Sicer se človek nikdar ne more došti čuditi naredbam na ljudskih šolah, ki bijejo ne le pošteni pedagogiki, temveč tudi zdravi človeški pameti v lice, naredbam, ki pripuščajo, da se dragi čas mladosti takoj neusmiljeno tepta, da se kar prazna slama mlati in v šolah, v katere otroci zahajajo, ki celo nič nem-

ski ne znajo, nemški poučni jezik upeljava; ali misli bi človek, da mora norost nekje konec imeti; toda vara se, ni ga konca! Na slovenskem Štajerskem imamo te-le srednje šole: realko v Mariboru, gimnazijo v Mariboru, v Celji, v Ptuju in poleg teh učiteljsko pripravnišče v Mariboru. Pustimo realko, katero si Nemci kot svojo prilastujejo in govorimo o učiteljskem pripravnišči drugikrat. Na gimnazijah je od nekdaj pouk o jezikoslovstvu, o starih in novih jezikih, glavna naloga. Zdrava pamet bi zahtevala, da bi više oblasti o teh glavnih predmetih kaj razumele, da bi bilo za te predmete nekako nadzorstvo potrebno, naj že bo kdor hoče, ali deželni nadzornik, ali ravnatelj. Tega pa na teh šolah ni. Nadzornik je matematik in fizik in drugega nič, ravnatelji so vsi trije samo iz zgodovine izprashani in slovenščine samo jeden od teh zmožen. Vpraša se tedaj, kako se nadzoruje pouk v najvažnejših premetih teh šol in kdo gleda na to, kako se vrši pouk v slovenščini, ki je materin jezik skoraj še večine učencev teh šol? Da morajo taki zavodi, na katerih gospodujejo osebe, ki so v glavnih predmetih tujci v Izraelu, propadati in propasti, to je vsekakso naravno. Da pa zares propadajo in so deloma saj za Slovence že propali, mora vsakdo priznati, ki posluša pritožbe, ki nam dohaja iz novejših časov od ondot. Ni še dolgo, kar se je slišal glas iz Maribora, da učencem ni tam shajati in da bi radi odšli, ko bi mogli in vedeli kam. Kdor pa bi se hotel o teh neznosnih zadevah natančneje poučiti, zvedel bi lehkno, da se na teh šolah šopiri namesto znanstveno pedagogične preudarjenosti in razsodnosti neka sitna pedanterija, ki se ravna le po celo zunanjih nebistvenih dozdevah, jedra pa se ve da ne pozna. Nikdo se naj ne čudi, da ni še več pritožeb? Kdo se bo pritoževal? Slovenski profesorji so večidel odpravljeni, na njihova mesta pa polagoma in natihoma, večidel brez vseh razpisov nameščeni tujci, ki so se ve da z vsem zadowoljni. Ali se smejo pri takih razmerah učenci pritožiti? Le naj poskusijo! Zatorej pa gine leto za letom število slovenskih učencev, zginil je večidel slovenski govor, zginila je slovenska pesem, vse je zbegano!

Slovenski poslanci pozor na take razmere! Vi, ki dovoljujete davke, povprašajte vlado, kaj so Slovenci pregrešili, da se sme z njimi na domačih tleh tako ravnati.

Iz Dobbiča pri Črnomlji 4. marca. [Izv. dop.] Delo se je nam kmetom na polji in vincarjem v vinogradih pričelo, samo da bi bilo ugodno vreme, da bi vse veselno dovršili. Naša šola se bode baje letos v jeseni dodelala in odprla. Tukajšnja Čitalnica je sklenila vsak čisti dohodek pridnim učencem in učenkam naše nove šole za šolske potrebskine prepustiti. Živila!

Dosti se je že govorilo in po časnikih pisalo o dolenskih železnicah in zopet se o taisti mnogo govor in piše; dasiravno mi nesmo izmej tistih, ki bi na vsako govorico in pisarijo koj verjeli, vender se le tudi pravljice držimo, da ono, o čemer se dolgo govor, vender jedenkrat pride in priti mora. Prepričani smo, da bodo merodajni može dobro preudarili in železnicu po kraju napeljali, po katerih bode za celo državo, deželo in celo dolensko stran in vsem prebivalcem najbolj koristila; na vsak način pa se mora Belokrajina pri tej priliki v poslovem jemati, sicer bi železница ne zaslужila imena "dolenske železnice".

Domace stvari.

— (Knezoškof dr. Misija) vrnil se je včeraj zvezcer z brzovlakom od škofovsko konference na Dunaju v Ljubljano. S knezoškofom pripeljal se je škof dr. Feretič s Krka, ki ostane do jutri v Ljubljani. Danes je škof dr. Feretič ogledal v spremstvu Ljubljanskega knezoškofa cerkve Ljubljanske.

— (Gosp. Fr. Robič) županu v Lembaru izročil se je v dan 1. t. m. srebrni križec za zasluge posebno svečano.

— (Umril) je v 27. dan m. m. v Spielfeldu g. župnik Matija Muršec.

— (Občni zbor prve občne zavarovalne banke „Slovenije“ v likvidaciji) bil je včeraj popoludne v prostorih katoliškega društva. Kot vladni komisar je bil navzoč e. kr. okr. glavar Schaschel, kot e. kr. notar g. Gogala. Zastopanih je bilo 209 delnic. Na predlog g. Pakiča bil je predsednikom izbran per acclamationem g. stavbeni svetnik Potočnik. Pravni konsulent banke g. dr. A. h. a. h. z. z. poročal je o stanju banke in

predlagal, da se dvomljive terjatve izbrišejo. Na vsako delnico, katerih je še 960 veljavnih, odpade delež 7 gl. Preostanek to je 840 gl. se hrani za daljne stroške, ker se imajo knjige po trgovski postavi hrani deset let. Ko bi od tega zneska kaj ostalo, se sklene na predlog g. Robiča, da se ta znesek daruje za „Narodni dom“. Ti sklepi se predloži e. kr. deželni kot trgovinski sodniji, da je odobri. V preglevalni odsek se izvolijo gg.: Jakel, župnik v Rudniku, Šimen Pogačar, hišni posestnik in Orlav Dolenc, hišni posestnik v Ljubljani.

— (Kranjsko ribiško društvo) ima v svoji valilnici na Studenci pri Ljubljani 60.000 zaroda potoških in jezerskih postrvij, razdeljenih v 21. aparati kalifornske zisteme. Potoške postrvice, katerih je vseh 50.000, so večinoma že toliko dorasle, da bodo v desetih, manjši del v dvajsetih dneh godne, da se izpuste v proste vode. Zaroda jezerskih postrvij je 10.000, in so ravnokar jela jajčica pokati in se prikazujejo ribice. Poleg navedenega je še v jednem aparatu 2000 jajčic rudečih postrvij, blizu jednako razvitih, kakor prejšnja. Društveni odbor vabi vse društvenike in vsacega, kdo se za umetno riborejo zanima, pogledati društveno valilnico in se prepričati o tako ugodnem vspehu tekoče valilne dobe. Jezerske postrvice in rudečne postrvij (salmling) izpuštajo se bodo v ribnik na Studenci, katerega je kranjski deželni odbor prepustil društvu za umetno riborejo, torej ostane ta zarod do svojega popolnega razvita, dokler se sme imeti v aparati, t. j. 30 do 40 dnj. še v valilnici. Množina potoških postrvic je odmenjena za nasad pripravnih potokov v bližji in daljši okolici Ljubljanski, odbor bo izročil te postrvi dočim rabičem v navedeni namen pod pogoji, ki so potrebni za prospeh vsega delovanja. Ker so te postrvice že skoraj povzile svoj mehurček rumenjaka, se mora toraj pričeti, najpozneje v desetih dneh s prenašanjem v proste vode. Naj se potrudijo društveniki in drugi v navedenem času k valilnici, če jo hočejo videti napolnjeno z nasadom, v polnem delovanju. Ob jednem naznanja odbor, da se je z rabiči na Savi in Ljubljanici sporazumel, da bole od njih dobil drstnih lipanov in sulcev, in tako mogel pripraviti zaroda tudi teh dveh plemen. Odbor namerava vzrediti kolikor mogoče veliko množino zaroda lipanov in sulcev in izpustiti ga v Savo in deloma v Ljubljanico, kateri vodi, kakor znano, posebno ugajata tema plemenoma. To postopanje bo najbolj onim v prid, ki bodo donašali plemenike, t. j. dočim rabičem. Ker ima odbor z navedenim delom obilo opravila, je sklenil sklicati občni zbor društva ne meseca februarja, kakor je bilo dozdaj običajno, ampak koncem aprila ali početkom maja, ko bo vse zimsko valjenje tekočega leta dognano, in bo tako mogel poročati v vspehu cele tekoče zimske sezone. Odbor prosi društvenike vzeti to poročilo svojega delovanja začasno na znanje. Ob jednem se vsi p. n. gospodje riboreci uljudno prosijo, o vspehih, ki so se to leto v umetni ribarji dosegli, blagovoljno poročati podpisemu društvenemu odboru prej ko mogoče, da se bode potem v letnem poročilu ribarske razmere v Kranjski kolikor mogoče vestno opisale. Za odbor: Dr. Kapler, predsednik.

— (Travniške ulice) od nove cerkve do Kolodvora južne železnice so že dlje časa v takem slabem stanju, da bi bilo pač umestno, ko bi mestni magistrat mnogim željam ustregel in to cesto poslužiti, ker je na tej cesti sedaj podvojeni promet.

— (Tatvina.) „Pri Jarneji“ na Sv. Petru cesti pokral je danes zjutraj ob 4. uri neznan tat precej perila in tri kozlovje kože.

— (Z Železnikov) se nam poroča: Preteklo soboto razgrajali so trije fantje po našem trgu, prišli so tudi pred stanovanje orožnikov ter kričali, da more danes vse pocrpati, kar je živega. Vodja orožnikov gre z drugim orožnikom na patroljo, fantje odidejo kričati, a orožnika je dohitita ter opomnita, naj ne kalé nočnega miru. Dva sta ubogala, le Tone Rotar, po domače „Anžičev“, je zabavljala, češ, da kar žandarji vedo, vé tudi on, ker je bil v vojakih. Ker zabavljana ni bilo konca, reče žandarski vodja Anžičevemu, da mora v imenu postave ž njim. Ako ga prime orožnik za roko, da bi ga uklenil, suni Rotar žandarja proč, na kar ga vodja z bajonetom ubode v stegno. Rotar zgrabi za puško vodje, drugi žandar zabode ga v drugo nogo. A to ni ukrotilo Rotarja, kajti ves besen zgrabi za bajonet, ga odtrga od puške in plani na žandarja, kateri je nameravani sunek s puško odbil. Rotar z bajonetom steče in ker na trikratni klic: stoj! ni obstal, zachečela sta oba orožnika streljati za njim. Petkrat sta

ustrelila in jedna krogla prebila mu je glavo. A kljubu smrtnim ranam je Rotar še nekoliko ur živel. Bil je neki izredno močan in tako bojaželjen, da se ga je vse balo in da so celo matere neub gljive otroke z Anžičevim Tonetom strašile. Lastni oče baje ni bil posebno žalosten, čuvši vest, da jo je njegov sin tako grozno skupil.

(Iz pred porotnega sodišča.) Včeraj je bil pri prvi obravnavi zatožen Martin Jelovčan, kmetski fant iz Leskovce na Gorenjskem. Po maši v nedeljo 23. novembra l. l. šel je z Matijo Jurmanom v gostilnico. Tam sta skupaj pila in se pričela trgati in pretepati in zatoženi je pretil Jurmanu z nožem. Nапоследу se vendar pomirita in odideta iz gostilnice. Komaj kakih petdeset korakov od gostilnice zabode zatoženec Jurmana z nožem v glavo, v vrat in v hrbel do pluč, tako da je Jurman v malo trenutkih umrl. Zatoženi se je potem vrnil v gostilnico in si dal prst obvezati po gostilničarji, ker se je bil sam v roko urezal. Pravil je, da mu je bilo že v cerkvi tako tesno pri srci, da mora biti pač Božja volja, da je Jurmana zakljal. Pri obravnavi se izgovarja, da je bil popolnem pijan, da ni vedel, kaj dela. Obsojen je bil na štiri leta poostrene teške ječe. — Pri drugi obravnavi je bil zatožen Miha Bokalič hudodelstva uboja. Dne 4. decembra l. l. je v Kamniku z nožem v trebuh sunil Janeza Sertiča, da je slednji vsled prizadete rane čez nekaj časa umrl. Bil je obsojen na štiri leta teške ječe, poostrene s postom.

(Hranilno in posojilno društvo v Ptuj), registravna zadruga razpošilja za prvo upravno leto 1884 računski sklep, ki je dokaz izredno lepega napredka in kako nujno je bil potreben ta zavod. Društvo imelo je naslednje dohodke: Glavni deleži 1200, upravni deleži 4728, ustornine (reservni fond) 722, hranilne uloge 41.423 gld. 81 kr., vrnena posojila 5842, obresti od posojil 2398 gld. 29 kr., izposojila zadruge 7000 gld., upravni dohodki 507 gld. 75 kr., tiskovine 45 gld. 80 kr., vkupe 63.867 gld. 65 kr. Skupnega prometa je bilo 127.735 gld. 30 kr. Posodo se je 338 društvenikom 49.143 gld., čistega dobička pa je bilo 645 gld. 65 kr. Vodstvu in nadzorstvu sme se na tem lepem napredku čestitati.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Borovnica 5. marca. Janez Majaron županom izvoljen. Suhodobnikova stranka propala.

Razne vesti.

* (Nadškof Paoli †.) Rumunski nadškof Ignacij Paoli, katerega je pred nekaj dnevi v hotelu Seilerstätte h. št. 16 na Dunaji zadel mrtvoud, umrl je 27. m. m. ob 10. uri dopoludne v 67. letu svoje dobe. Pokojnika truplo prepeljali so 2. t. m. v njegovo domovino v Bukarest.

* (Finančni stražar smrtno ranjen.) Julij Janaković, poročnik 23. peš-polka, je 1. t. m. v Budimpesti finančnega stražarja Dragotina Witte-ja na glavi smrtno ranil, ker ga slednji po vojaškem običaju pozdravil ni. Janakoviča prijela in zaprla je policija. Po dovršenem zaslisanju dovel je izgrednika nek častnik od policije h krajnemu vojaškemu poveljništvu, katero je takoj poročalo o žalostnem dogodku vrhovnemu vojaškemu oblastvu.

* (Potres.) V Temesvaru čutili so 24. m. m. ob polu devetih zvečer tri sunke 2 sekundi trajajočega potresa. Mer mu je bila od zahoda proti vzhodu. Tudi drugi dan 25. m. m. zjutraj imeli so lahek potres. Oba potresa spremjevalo je gromu slično bobnenje.

Naznanilo.

Odbor kranjskega ribiškega društva objavi, da bo razdeliti 50.000 mladih, letošnjih postrvic ribičem, ki imajo ribolov v vodah za pravni pripravnih.

Kdor želi dobiti teh postrvic, naj se oglasi pri predsedniku društva dr. Kapler-ji (v Ljubljani, na sv. Jakoba trgu, pri Virantu) ali pismeno do dne 20. marca, ali ustno dne 18. ali 20. marca 1885.

Vsek, kdor se bo oglasil, naj določno naznani množino postrvic, katero želi sprejeti, isto naj naznani potok ali vodo in daljico, v kateri je opravljen za ribolov in kamor misli spustiti ribice, tudi mora izkazati opravičenje do ribolova z ribiško kartou, ker se bo oziral le na takih zahtevanja, katera imenovanim pogojem zadostujejo.

Posode za prenašanje ne preskrbi društvo, tudi ne prevzame nikakeršnih stroškov za prenašanje.

V Ljubljani, v 4. dan marca 1885.

Za odbor:

Dr. Kapler, predsednik.

Tujiči:

4. marca.

Pri Slovnu: Kos z Dunaja. — pl. Wittenberski iz Grada. — Cecan iz Gorice. — Frankenberger z Dunaja. — Sibar iz Sele.

Pri Maletti: Okorny z Dunaja. — Klein iz Prage. — Lux iz Zagreba. — Beer z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Thaller iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
4. marca	7. zjutraj	734-55 mm.	1-0°C	sl. zah.	obl.	1-30 mm.
	2. pop.	733-31 mm.	3-6°C	sl. svz.	obi.	
	9. zvečer	732-99 mm.	5-4°C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 3-3°, za 10° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 60	kr.
Srebrna renta	84 "	10 "
Zlata renta	108 "	50 "
5% marrena renta	99 "	20 "
Akcije narodne banke	868	"
Kreditne akcije	303	10 "
London	124	25 "
Napol	9	79 1/4 "
C kr cekini	5	80 "
Nemške marke	60	45 "
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld	129 "
Državne srečke iz 1. 1864	100 gld	172 "
4% avstr zlata renta, davka prosta	108	35 "
Ogrska zlata renta 6%	—	"
4% papirna renta 5%	99	"
5% štajerske zemljščke odvez oblig	104	"
Dunava reg srečke 5%	100 gld	115 "
Zemlj. obč avstr 4 1/2% zlati zast. listi	123	"
Prior oblig Elizabetove zapad. železnice	112	75 "
Prior oblig Ferdinandove sev. železnice	105	75 "
Kreditne srečke	100 gld	179 "
Rudolfove srečke	10	19 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	108 "
Tramway-društ. velj. 170 gld a v	214	73 "

Hiša s prodajalnico

tudi posebno pripravna za gostilno na Notranjskem v Slavini pri Postojni se pod zelo ugodnimi pogoji daje v najem ali tudi prodaja. Luga hiša je ugodna za vsakršni promet in se je tudi do zdaj dobro rentalala. Daje se v najem, ker je nje posestnik drugje moral oskrbništvo premoženja prevesti. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravnštvo Slov. Naroda". (111-4)

Velika zaloga pravih holandskih slanikov (arnikov)

okajenih in osoljenih, prve vrste, ki se tudi lahko surovi jedo, razpošilja vsako število po sledečih nizkih cenah na vse kraje in sprejemata tudi domače pridele v zameno.

I. vrste velike ribe okajene	gld. 15.50	1 v sod.h
II. " " " " "	13.—	po 600
III. " " " " "	10.50	do 650
IV. " " " " "	8.—	rib.
Slaniki osoljeni v sodčkah po 5 Ko.	gld. 2.—	
" na kolodvoru Trst proti povzetju ali netto Cassa.	10	3.75

S spoštovanjem

EVGEN DOLINAR v TRSTU.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živilih, oteklinu, otrple ude in klete itd. malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se same „svetú zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stojecim znanimenjem; 1 steklenica 50 kr.

Naročila z dežele izvrši se takoj

v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja
na Mestnem trgu v Ljubljani. (42-6)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork načinost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, odhod okoli 25. dne marca 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potpni naj se obrnejo na (117-4)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emilianu d' Ant. Poglajen, generalnega agenta v Trstu.

Št. 1417.

(116-2)

Razpis

službe muzejnega strežaja in dvornika v „Rudolfinum“.

V deželnem muzeju „Rudolfinum“ v Ljubljani oddala se bode zdaj le začasno služba strežaja ob jednem dvorniku z letno plačo 300 gld. in s prostim stanovanjem. — Prositelji za to službo morajo dokazati, da so avstrijski državljanji, čvrstega zdravja in neomadeževanega značaja, potem svojo dosedanje službo ali opravilo, so li oženjeni ali ne in neslični 40 let star. Dokazati morajo tudi zmožnost slovenskega in nemškega jezika in pa spremnost v mizarskem rokodelstvu. Zmožnost tudi italijanskega jezika bila bi posebno priporočilna.

Lastnoročno pisane prošnje, v katerih je naveden, je li prositelj s kakim deželnim uradnikom ali služabnikom v rodu ali svaštvu, naj se pošljejo do 31. marca 1885 podpisanimu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, 28. februarja 1885.

Poročilo velikega važnosti! Zanesljivo in radikalno ozdravljenje epilepsi (padavice).

z novim, temeljito izkušenim sredstvom.

Dočim se je tudi po prestanej porabi bromo-vega kalija le v redkih slučajih moglo konstatovati ozdravljenje te bolezni, se je sedaj posrečilo pripraviti zdravilo, ki je pokazalo največje uspehe, zanesljivo in radikalno pomaga v vseh kroničnih slučajih in je zategadelj velikega pomena za vse bolnike, ki so dozdaj zastonj iskali pomoči proti tej strašnej bolezni.

Mnogobrojna spričevala in premije od osob vseh tanov.

Za ozdravljenje potrebna zdravila z vodilom, kako jih rabiti, razpošilja se v originalnih zavitkih proti poštnemu povzetju ali predpohitativi zneska 20 frankov ali 16 mark.

Naročila naj se adresujejo neposredno na me.

S. Riebschläger, specijalist.

Berlin S., Brandenburgstrasse 35.

Marijinceljske kapljice za želodec